

ser derfor et initiativ fra ministeren, der vil gøre det muligt at skærpe straffen under hensyn til en samlet vurdering af såvel intentionerne som af konsekvenserne. Der henvises i øvrigt til en artikel i Mogenavisen Jyllands-Posten den 19. december 1999.

Svar (14/1 2000)

Justitsministeren (Pia Gjellerup, fg.):

I begrundelsen for spørgsmålet er der henvist til en konkret sag, hvor en 4-årig dreng blev dræbt, da faderens bil blev påkørt af to berusede biltyve på flugt fra politiet, og hvor chaufføren af den stjålede bil blev straffet med 12 måneders fængsel.

Ifølge straffelovens § 80, stk. 1, skal der ved straffens udmåling tages hensyn til lovovertrædelsens grovhed og til oplysninger om gerningsmandens person, herunder om hans almindelige personlige og sociale forhold, hans forhold før og efter gerningen samt hans bevæggrunde til denne.

I en sag som den ovenstående indgår den utilsigtede følge af lovovertrædelsen også med væsentlig vægt i vurderingen af lovovertrædelsens grovhed, selv om denne følge alene kan tilregnes gerningsmanden som uagtsom.

Straffelovrådet har anført følgende om strafniveauet i sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med spirituskørsel (jf. betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse, s. 165):

»Efter straffelovrådets vurdering er der ikke grundlag for at tilråde en skærpelse af strafudmålingen i forhold til nugældende praksis ved domstolene, herunder det nævnte normalniveau af 4-6 måneders fængsel i sager om uagtsomt manddrab forvoldt under motorkørsel i spirituspåvirket tilstand. De følgende bemærkninger tager især sigte på spiritussagerne.

Principielle strafferetlige synspunkter kan i og for sig tale for, at straffe på 4-6 måneder er udtryk for en streng bedømmelse. Hvor ingen skade sker, straffes promille- og spirituskørsel med bøde eller en kort frihedsstraf på normalt 14 dage i førstegangstilfælde. Motorførerne straffes, fordi de i deres spirituspåvirkede tilstand rummer en fare for færdselssikkerheden og for andre trafikanters liv og legeme. Men når denne fare realiseres og de alvorligste følger indtræder, skærpes straffen meget væsentligt,

selv om den udviste adfærd ikke generelt kan siges at være en anden, end hvis uheld var undgået. I de enkelte sager kan der dog undertiden foreligge oplysninger om en særlig hasarderet og farlig kørsel, der adskiller forholdet fra den mere typiske spirituskørsel. Straffe på 4-6 måneder er meget strengere end de straffe, der ville fremkomme, hvis man tænkte sig en udmåling med udgangspunkt i straffen om spirituskørsel, suppleret med en skærpelse for uagtsomt manddrab, bedømt uden spirituspåvirkning.«

Som det fremgår, indgår konsekvenserne af spirituskørslen efter de gældende regler i høj grad i forbindelse med strafudmålingen i disse sager.

Højesteret har i øvrigt senere tilsluttet sig Straffelovrådets betragtninger, men har samtidig skærpet udmålingspraksis i disse sager. I en konkret sag (Ugeskrift for Retsvæsen 1996, s. 1017) udtalte Højesterets flertal således følgende efter at have citeret bl.a. det ovenfor gengivne uddrag af Straffelovrådets betænkning:

»Udgangspunktet for sanktionsfastsættelsen i sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med førstegangstilfælde af spirituskørsel har i hidtidig retspraksis været ubetingede frihedsstraffe på 4-6 måneders fængsel og frakendelse af førerretten i 5 år, medmindre der har foreligget skærpene omstændigheder.

Vi finder, at der er behov for en ikke uvæsentlig forhøjelse af strafniveauet, men at der samtidig må lægges vægt på de betragtninger, som er anført af Straffelovrådet det citerede sted i betænkning nr. 1099/1987. Efter en samlet afvejning finder vi, at udgangspunktet for strafudmålingen i disse sager bør være fængsel i 6-8 måneder. Dette normalstrafniveau skal som hidtil omfatte tilfælde, hvor tiltalte ikke tidligere har gjort sig skyldig i spirituskørsel, og hvor der ikke foreligger skærpene omstændigheder, således som det eksempelvis vil være tilfældet, såfremt kørslen i sig selv er foregået på særlig hensynsløs måde. Der er ikke grundlag for en tilsvarende generel forlængelse af frakendelsestiden.«

Det kan endelig oplyses, at Justitsministeriet den 11. juni 1999 har anmodet Straffelovrådet om at foretage en samlet vurdering af strafferammerne i straffeloven og eventuelt på baggrund heraf komme med indstillinger til lovændringer.